

lering af dambrug, idet bestemmelsen dog, som det fremgår af det ovenfor nævnte, er foreslået udvidet, således at den ikke længere alene omfatter søer og vandløb i det åbne land. Om de enkelte led i denne bestemmelse bemærkes følgende:

For så vidt angår begrebet *naturlige søer* bemærkes, at dette begreb som hidtil omfatter alle søer, der traditionelt indgår i det pågældende landskab eller miljø, jfr. ministerens utrykte svar under folketingsudvalgets behandling af lovforslaget til de i 1972 gennemførte ændringer, FT 1971-72, tillæg A, sp. 2907-2912, ad spørgsmål 10. Det vil sige, at også søer, der helt eller delvis skyldes menneskelig indsats for en årrække siden, og hvor der har udviklet sig et karakteristisk dyre- og planteliv i tilknytning til søen (f. eks. færdigt udgravede gruser-, tørve- og mergelgrave, gadekær, møllesøer og ældre opstemningsanlæg), er omfattet af bestemmelsen. Dette gælder bl. a. uden hensyn til deres størrelse, og om de er i privat eller offentligt eje. Da en række søer indgår som dele af offentlige vandløb, følger det i øvrigt allerede af bestemmelsen om kontrollen med offentlige vandløbs åbne forløb, at indgrebet i sådanne søers tilstand kræver særlig tilladelse. I ordet »sø« ligger dog en størrelsesmæssig begrænsning. Således kan ganske små vandhuller og damme i almindelighed ikke anses for omfattet af dette begreb.

Af forureningsrådets rapport nr. 12 (Vandrecipientforhold, 1971) side 12 og side 79 fremgår det, at der findes ca. 1.000 søer i Danmark med et areal på mere end 0,1 ha, at den gennemsnitlige størrelse er på ca. 44 ha (idet dog kun 14 pct. af søerne er på mere end 44 ha), samt at ca. 1 pct. af landets areal er dækket af søer. I hvert fald må disse søer være omfattet af bestemmelsen, men en nærmere afgrænsning vil i øvrigt blive foretaget med hjemmel i forslagens § 43, stk. 4. Afgrænsningen vil i øvrigt blive foretaget på en sådan måde, at søer, der – selv om de er små – må anses for væsentlige, som f. eks. gadekær, omfattes af godkendelsesordningen.

Endelig bemærkes, at det i overensstemmelse med bemærkningerne til § 47, stk. 1 og 2, i lovforslaget til 1969-loven, jfr. FT 1968/69, tillæg A I, sp. 1870, ikke er afgørende for, om et givet område kan betegnes som en sø, at det er karakteriseret ved en åben ubevokset vandflade, men at der herudover må tages hensyn til arten af en eventuel forekommende vegetation. I det omfang vegetationen domineres af planter, der fordrer i hvert fald i en del af året at have rødderne i vand, vil området være en sø. Grænsen mellem disse af de af forslaget til § 43, stk. 1, omfattede vådom-

råder og de nye vådområder, der foreslås inddraget under en generel beskyttelsesordning, jfr. forslaget til § 43, stk. 2, nedenfor, er derfor ikke skarp.

Med hensyn til *offentlige vandløb* bemærkes, at begrebet »offentlig« i denne relation skal forstås på samme måde som i vandløbsloven. Omfattet af ordningen er derfor kommunevandløb og amtsvandløb. I sidstnævnte henseende indebærer forslaget, hvorefter amtsrådet uden for hovedstadsområdet indsættes som den centrale regionale naturfredningsmyndighed, at amtsrådet, når der skal foretages ændringer af et amtsvandløbs åbne forløb – hvadenten dette sker på amtsrådets eget initiativ eller efter ansøgning f. eks. fra en tilstødende grundejer – skal bedømme anlægsprojektet på grundlag af bl. a. naturfredningslovens formål.

Der tilsigtes i øvrigt ikke ændringer i de centrale fredningsmyndigheders praksis, hvorefter der skal tungtvejende grunde til at tillade ændringer, der er uforenelige med de naturfredningsmæssige interesser.

Baggrunden for opretholdelsen af kravet om en selvstændig godkendelse i henhold til naturfredningsloven af *dambrug* er begrundet i disses sammenhæng med interessen i en naturfredningsmæssig beskyttelse af det samlede kompleks af ferske vande. Den lovgivning, som i øvrigt regulerer etablering af dambrug – miljøbeskyttelsesloven, vandløbsloven, vandforsyningsloven og ferskvandsfiskeriloven – indeholder ikke bestemmelser om, at der skal tages landskabelige hensyn.

Ved etablering af et dambrug skal der som regel foretages en opstemning af et vandløb. Herved sker der en ændring – eventuelt tørlægning helt eller delvis – af et vandløbs åbne forløb. Når dambrug på trods heraf af udtrykkeligt nævnt i stk. 1, hænger dette sammen med, at det herved dels tydeliggøres, at også sådanne anlæg er omfattet af den samlede fredningsmæssige kontrol med udviklingen omkring vore ferske vande, dels at visse dambrug, som ellers ikke vil være omfattet, skal godkendes, f. eks. dambrug som ønskes etableret ved en grundvandsboring eller et rørlagt vandløb, jfr. cirkulære nr. 208 af 1. oktober 1972 om lov nr. 284 af 7. juni 1972 om ændring af lov om naturfredning, pkt. 9 D.

Ændring af et eksisterende dambrug vil også kunne være omfattet af godkendelsesordningen i stk. 1, idet en ændring af dambruget i relation til landskabet og indgrebet i de ferske vande kan være så væsentlig, at den må sidestilles med etablering af et nyt dambrug.